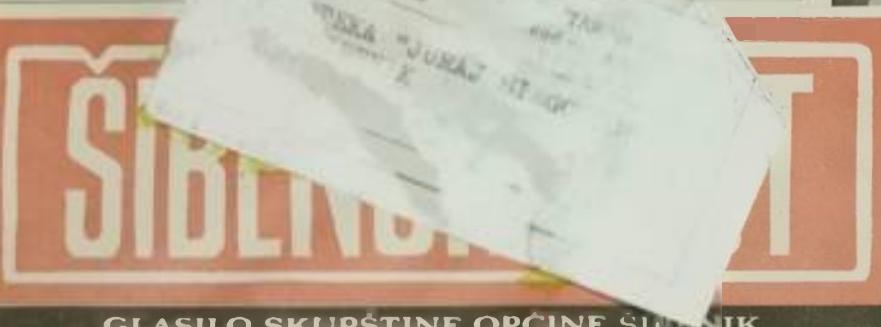

ZAŠTO JE NAPADNUT ŠIBENIK?

Postupci okupacijske armije i način izvršavanja napada na Šibenik su prototipni su elementarnim vojnim principima ratne taktilike, pa se može zaključiti da agresoru nije osnovni cilj bio trenutno fizičko zauzimanje grada, već razaranje njegovih gospodarskih potencijala, širenje straha, panike i destabilizacija kako u Šibeniku tako i u cijeloj Hrvatskoj. Novo pučanstvo bilo prisiljeno na oekativni ekonomski ekzodus u želi Hrvatsku, ali ne Želje Hrvata cak

STRANICA 2.

GLASILO SKUPštINE OPĆINE ŠIBENIK

GOD. XXIX.
BROJ 1454

IZDAVAČ: INFORMATIVNI CENTAR
Šibenik, 5. listopada 1991.

CIJENA
10 DINARA

DRNIŠ JE PAO »ŠAPTON«

KRIZNI ŠTAB
DRNIŠA
U UNEŠIĆU - DVA
TJEDNA POSLJE

Oni dana Unešić, nekadašnje željezničko čvoriste i jedan od središta Zagore, podsjeća na starije gradove s početka stoljeća. Groznica nije zlatna: u tome malom mjestu sakuplja se nevolja legnaničkih i dmiških kraja — groznica odlaska negdje nu sigurnije, prema Šibeniku i Splitu. Krizni štab Drniša morat će odavde zapovjedati operacijama nakon kojih bi učinkovito iseljen i droban dio Dalmatinske zagore trebao biti vraćen tamu gdje je oduvijek pripadao — u hrvatske ruke.

Stranica 7.

KAKO PREVLADATI PRETJERANI STRAH I PANIKU U RATU?

PRVA PSIHOLOŠKA POMOĆ - TELEFONSKI

Uzičko ugrožavanja života ljudi doživljavaju i teške psihološke udarce, koji razviju svijet u kojem su do sada živjeli. Posljedica svega toga je intenzivna ugroženost, a to je stanje stresa koje djeluje na naša čuvenja, misljenje, ponašanje i tjelesne procese. Taj strah i stanje stresa potrebno je umanjiti, potrebno je pozitivno usmjeriti emociju, bljesak, paniku, što se u nama stvara, potrebno je pomoći djeci koja su izravno sućena s ratom.

Stranica 3.

RAZARANJA

U Zavodu za zaštitu spomenika kulture u Šibeniku, evidentirane su oštećenja na kulturno-sportskim objektima povjesne jezgre grada, kao i na sakralnim objektima u zelenu Šibeniku. U sedmodnevnom razaranju oštećeni su kupole katedrale, krov kazališta, Muzej grada, groblje i crkva sv. Ani, Breliška dvorana Nova crkva, lada na kući Štigović-Galbijani, crkva i samostan sv. Frane te Gradska vijećnica koja je pretrpjela značajne oštećenja. Gotovo u potpunosti razрушena je i nedavno obnovljena crkvica sv. Vida u Razorima. Razornim projektillima pogodene su i crkve Gospe Škrmske, Gospe od Oklina u Vodicama i crkva sv. Ivana na Konjevratima.

Vrijednost zaključaka često je obnovljena proporcionalna vremenjskoj distanci odnosno broju dana godina i desetljeća koji su protekli od trenutka kada se neki događaj zbio do definitivnog utvrđivanja stolova koji se mogu smatrati definitivnom istinom. Napad okupacijske vojske na Šibenik i njegove najbliže okolice svoje će mjesto u povijesti također dobiti u trenutku kada se dovoljno slegne talog vremena. Ipak i sada se može reći — pobjeda koju je izvojeno pučanstvo Šibenika nema sjenu. Ona je velika, važna i zaslужena napadaj okupacijske armije zaslužuje analizu zato što tom bikom rat nije dobio. Naprotiv Šibenik je pred novim iskušenjima, a rat za Hrvatsku tek nam predstoji.

Upravo zato treba zanemariti diskusije o tome da li su ili nisu tenkovi smjeli izbiti na Šibenski most i da li se mogao elikasnije blokirati nebranjeni pravac preko Ciste Male, a nužno je posvetiti se pažljivoj analizi postupa ka okupacijske armije koja nam je zorno pokazala kako će se i ubuduce poнаšati i što su joj stvarne namjere.

Prije svega mora se uočiti da je bivša jugoslavenska a sada srpska armija izvršila napadaj na Šibenik suprotno elementarnim pravilima vojne taktike. Tenkovske jedinice nastupile su bez logičke podrške pješaka, minobacačka vatra prvično nije imala ni reda ni sistema napadaj s mora izgledao je konkluzivo, a upotreba zrakoplovstva bila je uglavnom nepovezana s pokretima trupa na kopnu.

Krenimo redom. Okupacijska armija napala je Šibenik s mora i doživjela težak poraz. Desantni brodovi prevozili su vrlo mali broj pješaka i često su se kretili bez logičke zaštite topovnjaka i torpednih čamaca. Vjerovalo zahvaljujući pravovremenom zauzimanju otoka Žirja nisu u pomoći pristigle neuopredio modernije i razornije plovne jedinice s otoka Visa. Odmah zatim slijedi proraz tenkova prema Šibenskom mostu i Vodicama. Potrebno je reći da tenkovi nisu smjeli sleti do motela jer Dalmacija nije Slavonija i oni se ne mogu kretati drugačije osim cestama koje je vrlo lako zaprečavati pa i učinili nepruhodnim za tenkove, a da istovremeno i dalje bude moguć prolaz osobnih automobila i manjih kamiona. Taj potez neprijatelja — proraz tenkovima desnom obalom Krke upućuje na zaključak da mu neposredni cilj nije bio upad u grad i njegovo trenutno fizičko zauzimanje. Naime, prijelaz preko mosta bez izložnog napada i osiguranja lijeve obale Krke krajnje je diskutabilan i praktično neizvediv. Istina okupacijska je armija u jednom trenutku pokušala izvršiti tenkovski proraz preko Konjestrata ali veličina angažiranih snaga ponovno upućuje na zaključak da krajnji cilj ipak nije bilo osvajanje Šibenika odmah i po svaku cijenu.

Slijedi zatim intervencija zrakoplovstva. Napadi iz zraka usmjereni su na tri cilja — privredne objekte uporista hrvatske domovinske vojske opasne za zrakoplove i — civilne objekte. Napade zrakoplova ponovno ne prati osmišljena taktika okupacijskih jedinica na kopnu pa ni na moru iako je u tom trenutku od preostalih plovnih jedinica još bilo moguće organizirati kakav likav suvisi borbeni poredak.

Potpuno je izostalo u jugoarmiji obavezno i svim pravilima službe, svim udžbenicima teorije taktike polencirano — sadejstvo. Danas je na karti moguće učiniti strelice koja označavaju pravce kretanja i utvrđene točke okupacijskih trupa, ali je vrlo teško rekonstruirati osnovnu taktičku zamisao koja na primjer ne predviđa valenu su-

ZAŠTO JE NAPADNUT

ANATOMIJA OKUPACIJSKE DESTRUKCIJE

ŠIBENIK?

OSNIVAČ:
Općinska skupština Šibenik

INFORMATIVNI CENTAR ŠIBENIK

IZDAVAC: Novinsko Izdavačka i radio-difuzna organizacija Informativni centar Šibenik
V.d. upravitelj Informativnog centra ZDRAVKO KEDŽO

Ureduju redakcijski kolegi: Josipa Petrić, Živana Podrug, Mirkko Sekulić, Diana Ferić, Olja Šoko, Branimir Peršić, Nevena Friganović, Stjepan Baranović, Ivica Poljičak, fotoreporter Vilson Polić
Uredništvo: Ulica Božidarja Petrenovića 3, Šibenik
Telefon: direktor 29-480, ured-

nivo 25-295, propaganda 25-608, ročnica 23-222
Preplate na list za tri mjeseca 130, za pola godine 260 i za godinu 520 dinara. Za inozemstvo dvostruko — žiro-račun 34600-603-876 kod SOK Šibenik. Prijedjeljem Republičkog sekretarijata za prosvjetu, kulturu i fiziku kulturu SA Hrvatske, broj

2829/1-1978. Šibenski list je osloboden je osnovnog poreza na promet.
OGLASI: 1 cm/1 stupac 50 dinara. Mali oglasi, obavijesti građana i posebne usluge regulirani su posebnim cjenikom.
TISAK: »Slobodna Dalmacija« Informativne djelatnosti, p.o. Split.

radnju kopnenih i zračnih snaga ili vojnicima i posadama tenkova na bliskom prostoru pored Šibenskog mosta ostavlja dovoljno vremena za pijačku blagajne i kuhanje živila u nekakvom paprikašu od kapule.

No, ne treba ni karikirati, a još manje se zavaravati da vojni vrh i organizatori napada na Šibenik nisu imali baš nekakav cilj, da su naslupali bez plana i da su svoje vojnike bacili u bitku bez razloga i smisla.

Sada kada se dim požara razlaže a zaglušujuće eksplozije, privremeno utihnuće vrlo je lako proniknuti u biljakičke zamisli okupacijske vojske pri udaru na Šibenik.

Treba se osvrnuti unazad i podsjetiti na dalekometne minobacačke napade na brojna sela u skradinskoj za goru. Jedan od najboljih primjera za razumijevanje svrhe napada na Šibenik selo su Rupe Čelnici iz Brališkova ca, polpopognuti sredstvima jugoarmije uspijeli su lo selo isprazniti ne ulazeći u otvoreni pješački sukob. Pod pritiskom minobacačke paljbe u pravilu nepreciznih snajpera i otvaranjem mitralješke vatre na svakog civila koji se pojavi u selu ne frudeći se pri tome previše da cilj bude i pogoden, neprijatelj je uspio ublažiti okruženje svog uporišta u Brališkovicima i stvoriti si povoljniju stratešku poziciju.

Otprikljike slična taktika, samo puna godena veličini cilja, primijenjena je i pri treba to reći, prvom napadaju na Šibenik. Okupator prije svega nastoji djevelovati destruktivno. On razara gospodarske potencijale, gada minobacačima grad ne birajući posebno ciljeve želeći izazvati strah i paniku, upadom u informativni sustav potice nemir i uzava defletizam, slama obrambenu vojiju, slabu molive branilaca i pokušava ih uvjeriti kako je otpor uzaludan. Udarom na spomenike kulture ukazuje na svoju beskrupuloznost.

Na taj način pokušava pučanstvo Šibenika načerali na bijeg i seljavanje a uništavanjem gospodarstva u živoj perspektivi i na ekonomski eksodus. Naime, neprijatelj je svjestan da bi osvajanjem grada sa 50.000 stanovnika više izgubio nego dobio jer bi morao angažirati nekoliko hiljada vojnika samo za održavanje pokornosti pučansnja moran bi utrošiti strahovito puno truda i sredstava da organizira proizvodnju a za sve to vrijeme bio bi izložen otpisu bojkotu djelovanju diverzantata i svim mogućim oblicima neoružanog otpora naroda.

Okupator, međutim, ima drugačije želje. On želi zauzeti onaj dio teritorija Hrvatske za koji smatra da mu pripada ali bez Hrvata! Srpska zločinačka politika ne želi u svojoj sanjanoj Srbiji Hrvate ni kao porobljeni narod. Zato je svaki zbijeg svako napuštanje sela i gradova njihov ratni uspjeh. Uostalom nije slučajno što okupacijska vojska ne ulazi ni u napuštene grada već a četnici ih pođe samo radi plja-

ke. Gledajući sedmodnevni napadaj na Šibenik kroz laku prizmu mnoge stvari postaju jasnije, a pobjeda Šibenika postaje još veća i značajnija. Šibenik je pokazao da je moguće braniti se i uspješno obraniti od okupatora i bez boga stanovništva. Zato bitka za Šibenik predstavlja pokretnicu rata u južnoj Hrvatskoj, a njene poruke upućuju na nužnost još bolje organizacije obrane i studijskih priprema kontraofenzive koja će uporšte i odskočna daska zbezglog geografskog položaja vrlo brzo biti upravo naš grad.

Stanko FERIĆ

D. Logovic

100

1

ŠIBENSKI PSIHOLOZOVI SAVJETUJU:

AKO SAVLADATI PRETJERANI STRAH I PANIKU U RATU

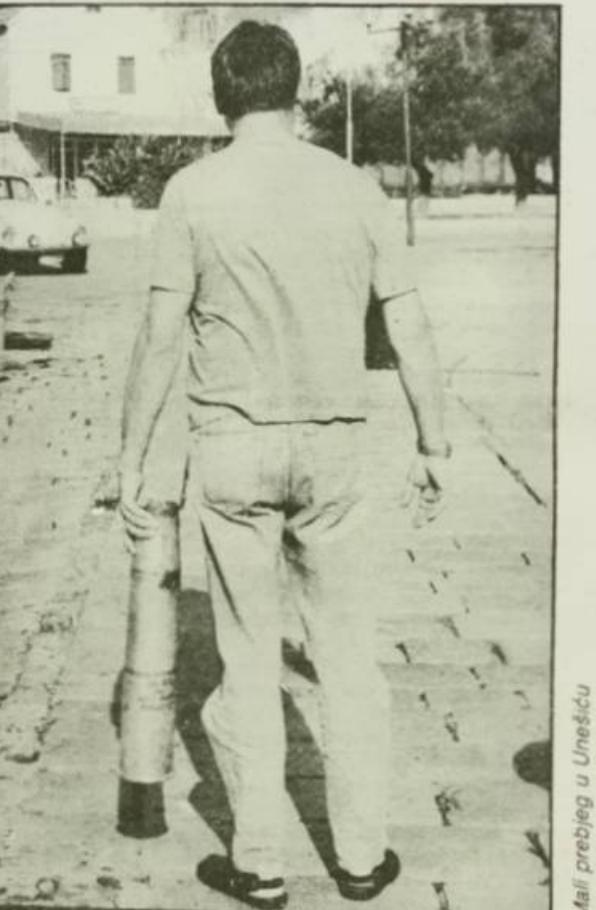
PRVA PSIHOLOŠKA POMOĆ - TELEFONSKI

Prijavljam rati koji je nematnul Hrvatskoj
ne zecbrastni u Šibeniku. Sedam ratnih,
rujanjih dana šic smo ih prolivajući ja
niko ne zna što nas još čeka! Kon-
kretnutim su sve naše strahove i stragnje od
reličnih razaranja. Bili smo uravno suočeni sa
zločnačkim neprijateljskim napadima iz zra-
ka s more i kopna koji su prijetili ne samo
uništavanjem gospodarskih i stambenih ob-
jekata, ali i kulturnih spomenika već i uništava-
njem nadim Škole. Besljedni napadi nepri-
jatelja na razara u samo malenjima dobara.
Nemirnovo nagrizaju našu pažnju, naše osje-
ćaje i ponasanje, polako ih raslapaju. Tih se
sam groznih dana što su u Šibenskim prove-
redvom u Bokobru. U stanju stalnog grie-
za ostale su neizbrisive tragove a i daže ži-
sim u ratnim uvjetima pod stalnim projek-
torom neviši razaranja i gubitka. Stoga mi ed
svake detonacije od malo neobičnijeg zvu-
ka, i dalje očekujemo da ćemo svakog tren-
utka čuti hrušanje neprijateljskih zrakoplova
na našim glevama. Istodobno treba potku-
šati vrati se uobičajenoj postojimo ne-
mamo živjeti i raditi, treba potkušati previada-
ti stari osjećaj straha i uverenja da će se
rat u Šibeniku ponoviti u još i udinjem i stras-
njem obliku. Kako lo postić, što napravi-

Ustvarjujo i shrečajo tu situacijo u bo-
oj se večina stanovnika ove općine nebo-
dene tako psihološki npr. za vredne deseljke nudi
znamo - stvarno kognitivna te potrebitna

— Sa svim sudarima u ratnom razdoblju
je u ratnom stanju koja je ulicama normalnog
dvojne uvjeze s 20 mnoga ljudi nevolje na
zadnje prednje po planu već s viša strana is-
tolodbe — kaže Štefanec Frganjanac. Bogu
prislušao poduzeće ŽM. Urednik od strane

zeni umjesto cvijeća nosi se kući topovska granata

100

Humanistic Beliefs piece

Ratna psihoza i stresanja napušte najgorašnje ranjavanje psiku - donoseći djece oslavljajući ne njima trajne neće biti straha napetosti i preljevavajući u mračnim i velikim skloništima uz stalne zvučne granate, mina, bombe... Zbog toga će u radu ova grupa čak i učenika psihologa posebno delati na poticanju djece, posebno mladih u razvoju.

— Planiramo nešto različito na skupnicima i roditeljima i savjetovati ih i lomu kako u ovoj ratnoj situaciji potupiti s djeecom na koji način im pomoći da što bezbolesti prođu kroz sve to — kaže Jagoda Krančević, školski psiholog — No sve ovise o lomu kada je i da li će početi nastava. Ako nastava bude organizirana valjda je određeno

NEKOLIKO MINUTA S JOSIPOM PAIĆEM, SEKRETAROM OPĆINSKOG SEKRETARIJATA ZA PRIVREDU

SPAS U MJERAMA REPUBLIČKE VLADE

ŠTETE od agresorskog razaranja u gospodarstvu Šibenske općine mjeru se stotinama milijuna američkih dolara. Najveći Šibenski sustav TLM neće preživjeti bez eksplozivnih mjeri Vlade Republike Hrvatske — ističe Josip Paić, sekretar općinskog Sekretarijata za privrednu.

U situaciji kad se štete u oblasti gospodarske mjeru stotinama milijuna američkih dolara gotovo se eapsurdno čini pitanje — što mora poduzeti općinska vlast da se takvo stanje sanira? Jasno je, međutim, da prva koraka mora napraviti jer će upravo od njenog izlaznosti možda čak i upornosti zanjeti i konačna odluka Vlade Republike Hrvatske. O tome u razgovoru sa Sekretarom općinskog Sekretarijata za privrednu Josipom Paićem.

— Šibenik je u osam ratnih dana pretrpio ogromne štete, a najveća razaranja evidentno su u oblasti gospodarstva. Tvorница ležkih metalova, -Vinopladi-vinarija-, Šibenske -Luka-, -Šipad- i drugi pritrpijeli su ogromne štete koje se mjeru stotinama milijuna američkih dolara. Šibenska vlast će, stoga, nastojati da pomognu da se to stanje što prije sanira, da se štete procijene i da se od Vlade Republike Hrvatske

dobiju sredstva za -čišćenje- gospodarstva. Postoji velika opasnost od socijalne nestabilnosti, prije svega zbog stradanja TLM-a sa pet tisuća zaposlenih utjecajući i njihove obitelji. Dakle, u situaciji kad je kompletna proizvodnja obustavljena, kada je elektriciteta u cijelosti uništena, taj kolektiv nije u mogućnosti da isplaćuje plaće radnicima, pa se od republičke Vlade hitno moraju tražiti određena intervencijska sredstva i aktakcije u raspodjeli dohotka. Preciznije — trakil će se osloboditi od svih poreza i doprinosa iz dohotka, za što je potrebna suglasnost republičkog Ministarstva rada i socijalne skrbi, a upravo u cilju sprečavanja socijalnih napetosti. Isti zahtjevi razumljivo vrijede i za druga oštećena poduzeća, za -Luku-, -Zalim- i -Vinograd-, koji je pretrpio ogromna razaranja i druge. Kada se sve mu ovome dodaju i štete od momenta prvog napada na Hrvatsku od 17. kolovoza prošle godine, passno je da su štete uvećane još više potencirane, a nije tačko zaključiti da je zbog svega toga situacija u Šibenskom gospodarskom izuzetno teška. Blokadom do sada jedinog slobodnog pomorskih puta stanje se izdala u dan pogorjeava, jer je trenutno one-mogućena i opskrba him pulom.

• Nezadost, u nepovoljnoj situaciji je cijela Hrvatska. Možete da tražite biti energičan i brz jer je zahtjev za saniranje štete sve više. Da li je u pogledu obraćanja Vladi

Republike Hrvatske već naložio učinjeno?

— Prošli tjedan neposredno nakon što je ratna opasnost u Šibeniku minula, Šibenici su posjetili raznorazne delegacije. Bili su tu predstavnici iz Regionalne gospodarske komore iz Splita, koji su obišli nešto više učinjene objekta i već su u načelu svoje imo na adresu Kriznog Štaba Gospodarske komore u Zagrebu uputili informaciju o trenutnoj situaciji u Šibeniku i kako su istakli, poduzeti će sve da se ublaže posljedice zadnjeg stanja u Šibenskoj općini. Također, u Šibeniku je boravio i ministar Bernardo Jurline, koji je donio određenu domaću, obišao učinjene objekte i obišao da će učiniti sve što je u njegovoj moći da pomogne Šibeniku izvršiti više Stupljene općine, među ostalim, program i program mjeri za sanaciju stanja koji predviđa oslobodjivanje oštećenih poduzeća od svih dodatnih izdvajanja iz dohotka, sve dok se ne sposobi za normalno provođenje. Uz to idući tjedan zasjeda i SABOR, tako da će se posredstvom načina zgrajupnike pripremiti materijal prezentirati i predstavnici republičke Vlade, a pojedinačno i predsjedniku Republike Franji Tuđmanu, kao i predsjedniku Vlade gospodinu Greguriću, i vjerujem da će i Vlade poduzeti sve što je moguće da Šibensko gospodarstvo ponovno stane na -vlastine noge-

DB

TVORNICA ELEKTRODA I FEROLEGURA

MALO SUNCA U HLADNOJ VODI

Za razliku od drugih velikih stradalnika, TEF se provukao kroz »iglane uže«. Drugim riječima, osim gelerima i mećima izrešetanih pogona, većih oštećenja na kapitalnim TEF-ovim objektima nema. Prolazdne postrojenje stoje — radi jedino pogon ferolegura, a spas, poput »malo sunca u hladnoj vodi« donosi jedino otvaranje šibenskog kanala.

Započeli razgovor s nekim, tko je gojgu-tu reku u Hrvatskoj osjetio i prije barbarske agresije na Šibenik, ali nekoliko dana poslije napada pitajući se istodobno da li je rat na ovim prostorima uopće i prestao, vido je teško. Na žbog nemile istine, nego zbog gorka i još teže neizvjesnosti budućih dana — ipak, gospodin Petar Rajević direktor TEF-a pitamo — kako to da je TEF, za razliku od nekih drugih, danas proizvodno praktički mrtvih poduzeća, uopće preživio 168 sati izravnog agresije na Šibenik?

— Tih 168 sati pod gotovo permanentnim paljebom, iz aviona, s mora, iz tankova i haubica, kojih su bili u okolini Šibenika, TEF praktički, proizvodno nije funkcionalan, premda su se činili napori da se pojedini dijelovi postrojenja u Tvorici elektroda spase, uz jedan veliki angažman i poslovnuost nekoliko ljudi koji su u to volejeli praktički permanentno bili u TEF-u. Zahvaljujući tome nisu u tom dijelu pogođene niti koje posebne štete.

• Koliko ljudi je u to vrijeme bilo angažirano u proizvodnji?

— Pa, teško mi je sada paljivo izdavati ljudi, ali nekoliko ključnih ljudi iz pogone -Elektrode- bilo je angažirano tijekom svih tih 168 sati u Tvorici. Ali je i razumljivo jer su i članovi obitelji tih radnika bili u TEF-u, budući da je TEF u to vrijeme bio jedno ogromno obiteljsko za vaši dlo. Mješena zajednica Crnice, tako da je, posljednje točke, taj dio ljudi koji živili i radili u Crnici dobio svoj abu u tom vremenu.

• Sreća je da je tko neko privremeno počakao duže obustavljanje proizvodnje, kakav je sada slučaj na tim postrojenju.

me ne ostavlja veća posljedice?

— Nikakvih direktnih posljedica, u smislu nastojanja štete na postrojenjima, nema. Poznato je da mi se ferolegura nekad stoji i dvadesetak, dvadeset i pet dana i nakon tih stanja (najčešće su to godišnji remonti) mi bez nekih većih posljedica startamo. Tako ni ovih petnaestak dana nije izvezalo materijalna oštećenja na postrojenjima, ali da indirektnih šteta zbog obustavljanja proizvodnje imo — to je razumljivo. O veličini indirektnih šteta u ovom trenutku ne mogu se sigurnočuo govoriti. Neka kalkulacija moraju pokazati što smo sve izgubili zbog sticanja proizvodnje u ovih petnaestak dana.

• Znači izravnih posljedica neprijateljskog napada na vitalnim TEF-ovim postrojenjima nema?

— Direktnih posljedica na vitalnim postrojenjima nema. Međutim, TEF je doista izrešetan i došao je brihatina, gelera i rupa po TEF-u, ali za vrijeme cijelog napada agresora ni jedno vitalno postrojenje nije oštećeno.

• Možemo reći — sreća u nesreći s obzirom na mnoge druge koji danas mogu govoriti isključivo o krhotinsma reta?

— Mi smo sada na neki način organizirali proizvodnju, međutim, ukoliko se hitno ne razriješi problem prilike TEF-u mogućim putom, jer su ostali danas su nepraktičnim, dakle ukoliko se ne otvoriti šibenski kanal, bit će morati priblijeni slaviti — bilo u bravu — jer ćemo ostati bez struvina. Sav dobar struvanj i sve robe u TEF-u praktički ide moršinski putom.

• Upravo prije ovog agresorskog rata na Šibenik TEF se počeo počelo ogoravljati, nakon jednogodišnje i vjerojatno najveće križe u svojoj povijesti. Znači li ovaj bezumnji rat vraćanje na to nemilo stanje?

— Strategija prevladevanja brzo u TEF-u ne polazi neposredno od razdoblja uoči rata, već mnogo ranije. Vrlo dobro je poznato što je TEF prosljedio već otpitko prije godinu dana, kad smo mi kalkulirali da zajemčenim osobnim dohodima i banatom kad smo počeli kupiti plodove te jednogodišnje strategije za prevladevanja križe, počinjajući se, nezadost, sa agresijom na Šibenik i li plodovi napreto su pali u vodu. Šteta, jer TEF je u pravom smislu po-

čao s očišćivanjem proizvodnje, vratili smo se na normalne poslovne dohotke (prilogodjena novčica uvezena za 35 sati). Riječili smo problem struje, što je, također, poznato, ne na način kako se pogradi puno pritko i pitko — adakla TEF-u para da plati struju, nego jednom zgodnom konstrukcijom, praktički tudišim parom smo riječili problem struje, a tim da smo se kreditaru koji nam je plasirao sredstva, obvezati dati jedan dio dozvoljenog priliva. I ta obveza oko plaćanja struje trebala je biti izmisljena koncem veljače tadašnje godine. Kako će sada ta funkcionalisti u ovim novim uvjetima ostati da se vidi, odnogna potrebno je vremena da se cijela ta situacija analizira i nadje optimalno rješenje.

• Grmljavina (što je tog prvog listopadskog jutra nemilosrdno parala Šibensko nebo) umnogome podsjeća na tek minule agresorske dane, koji se ne zaboravljaju. Morate ipak, dalje, i po Vašim procjenama — koliko vremena treba TEF-u da se oporevi?

— Da bismo počeli s maksimalnom i normalnom proizvodnjom potrebno je samo da imamo normalnu opskrbu struvinama, to je ujvjetno vezano uz prolaz kroz Albeniski kanal. I mi bismo s maksimalnom proizvodnjom, u uvjetima da imamo normalni dobit struvina, mogli startati za četiri do pet dana. Koliko će, pak, trebati vremena da se finansijske posljedice svega ovoga saniraju, to će same analize i računice pokazati.

• Znači li to da sudbina zaposlenih TEF-a ne dolazi u pitanje?

— U ovom trenutku u TEF-u ne?

• Znači li to također da neće biti novih sistematisacija radnih mjesti, odnosno onih koji će morati na tako zvano -čekanje-?

— Prazno, mi ne adusajemo od planova kojih smo se zapravo jedini prvi put, a tim da ne adusajemo ni od onog obete da nikao iz TEF-a neće na ulicu. Za svakog nešto radnika mi ćemo nekakvu skrb prenati, miljeni na one radnike koji budu moreni ići na čekanje. Posed latkovacnjem čekanja ujedno će se u skorije vrijeme početi realizirati i ideja o dotoku staja, ovise o mogućnostima TEF-a.

• U ovom trenutku, na svojim radnim mjestima nisu su radnici TEF-a. Kada moguće da bi se svi mogli vratići na posao i početi s normalnim radom?

— U prvom radu, s obzirom na latentnu opasnost od bombardiranja, mislim da, zbog sigurnosti svih ljudi i zbog što je tako organizirana posla u ovom trenutku u TEF-u i s obzirom na to da pogoni nisu u punoj proizvodnji, nema potrebe da svi radnici budu na radnim mjestima. Mi smo pozvani samo da ljudi koji su ovog trenutka počeli potrebiti za proizvodnju. Onog trenutka kad bude mira na ovim prostorima mi ćemo realizirati ono što smo prije godinu dana zapravo — a to je ona optimalna shema u TEF-u.

Dijana ŠOKO

»ŠIBENKA«

BILO JE I RATNIH LEŠINARA

Šibenik je za vrijeme rata bio dobro opskrbljen kruhom i većinom prehrabnenih proizvoda. Štovančani to mogu zahvaliti prehrabnenom poduzeću -Krka- i javnom poduzeću -Šibenka-. Rat ih nije zatekao nespremno

Utorak je možda bio najteži dan za Šibentance. Šibenik je bio napadnut u mora, a kopna i iz zraka. Usprkos svemu tome, radnici Šibentine -Irgovine u letatom neboderu i oskrbeni članici Šibentevca Tijekom pogodova pozvani su svim radnicima pojaviti se u artelu radilaček jednogodišnje proizvodnica u različitim dijelovima grada. Radno vrijeme je bilo od 7 do 18 sati, a poskrdbi za vrijeme izravnog opasnosti je bila. Asortiman robe bio je zadovoljavajući i premda je bila velika potreba za mlijekom, sirom, konzervama i automatskim hrancima, u jednom trenutku nije došlo do nešto. Vacina radnika -Šibenka- savjetovala je obavljati zadatake, premda je ponekad i njihov život bio ugrožen. Radnici su redniku u prodavnicu biće. U letatom neboderu članovi vijeća bili su u toj vreme najvećih napada gibanjima blizu Šibentike, kojih im je poslužilo kao sklonište. Kako su nam rekli članovi Križnog Štaba -Šibenka-, svih su radnici bili u nešto. Zatim život u mnoga obiteljima. U svaku dobu dana i noći razvajala se hrana za pripremanje Garda i MUP-a. Jedno što je bilo dana većno bilo je da se zadrži i izdrži.

— Majorstvo smo bili kad bi se radnici vratio obavljati zadatake — pitač Tomislav Baćulić, jedan od članova -Šibenke- Križnog Štaba.

Neki -Šibenke- proizvodnici protivaju se prava razaranja. Mjeljinačka šteta nisu male, ali one što zaslužuju svaku osudu je ponasanje nebilj Šibentance. Bojni su tatu siluciju iščekivali stručnike Irgovine.

Osim -Šibenke- sve ratne dane radili su i radnici prehrabne -Krke-. Kako kaže Mirjana Čubrav, direktorka -Krke- svih ratnih dana radilo se četiri deset tona hrane. To je 12 toni, dosta manje nego što se počeo u normalnim uvjetima 20. srpnja. Prvi dan počeo se srušiti krov, a kasnije su se počele i krovne ploče. Ni jednog trenutka nije došlo do zastoja, srušeno je bilo doveljeno. Svi radnici, koji su za to bili zaduženi, su u svim mjerama uspješno obavljali svoju poslužbu. Iako je došlo do nešto, u vreme kada je Šibenik učinjen gradom bez granica. Odista, svih su ostali članici mještana na ovim prostorima. Očekivalo je da će se Šibenik vrati u normalne uvjetne. M. L.

Pred prostorijama Caritasa

S LJUDIMA KOJI POMAŽU DRUGIM LJUDIMA

»BLAŽENIJE JE DAVATI NEGO PRIMATI«

Gospoda Vjera Belamarić

Don Slavko Mikelin

Kad sam se u srijedu 2. listopada, po dogovoru, rano ujutro zaputila u biskupijski -Caritas- (u Cmici), preko puta TEF-a, nisam ni pomisljala da će ih zateći u samoj -Caritas- posla. Vjerojatno to nije planirao niti moj domaćin don Slavko Mikelin, voditelj Šibenskog -Caritasa- kada me je zemelio da dođem več u 7 i pol jer on -u drugo vrijeme ne može-. No to je kao i mnoge druge slučajnosti u ovom poslu ispozao pravi pogodak. Jer sam upoznala i puno svijeta i vidjela našku kraljinu što -Caritas- radi. Jedino mi je žao što nisam uspjela razgovarati s ljudima iz Durdevca koji su noć prije tогa jučer negdje oko ponoći dovezli kamionima pomoć iz te ipak daleke općine i koji su vrlo rano uz osiguranja policije odlutivali da sam u međuvremenu popila kavu u kužnici kod gospode Milivoje privremene domaćice inače rođene sestre don Slavka koja je došla na ispmot bratu. (-U posljednje vrijeme toliko radi da sam se zabrinula za nje- ga-)

Već oko osam sati započeo je radovi svakodnevnog posla primanja ljudi u ugodnoj sobici u prezemu gdje sam zatekla gospodu Vjeru Belamarić

- Već mjesec dana i više pomažem ovde u -Caritasu- - prěla mi

ZAGREBAČKI ODBOR ZA POMOĆ ŠIBENIKU

Nedavno je u Zagrebu od Šibenčane koji temo žive osnovan poseban Odbor za pomoć Šibeniku. Odbor je već počeo prikupljati pomoć i to u raznim oblicima od novčane preko medicinske do organiziranja akcijskih prosveta, organizacije transporta i različnih kulturnih i sportskih priredaba, angažiranju medija i slično. Operativne poslove unutar Odbora obavljaju češki Krizni stabi u čijem je sastav ušlo sedam Šibenčana koji žive i rade u Zagrebu. Za prikupljanje novčane pomoći otvoren je dinspeči i dovršil rečnik u Murschenu. Svoje pismo do sada su upisali 112 državci. I njedica Živko Belić, Mirjana Lukić, Božica Žanica, Goran Čelo, Vinko Arambasic, Ante Boša, dr. Katica Jurečić, Mario Peršov dok je Ljubo Berin, pozeti Šibenski sportski menedžer upisao 10.000 DEM za pomoći djeci poginulih Šibenskih gardišta.

I VATROGASCI SE UKLJUČILI U AKCIJU

Dile i jedan dan u Šibeniku je stiglo dvije tone lijekova namijenjenih hrvatskim Medicinskom centru iz austrijskog grada Linzbergha. Tu pomoć prikupili su članovi temeljnog vatrogasnog društva koje već nekoliko godina suraduju i njeguju prijateljske odnose sa Šibenskim vatrogascima. Pomoći su u Šibenik dovezli svojim kolima predstavnici Professionalne vatrogasne jedinice iz Šibenika. Kako saznajemo od direktora Centra za zaštitu od požara, Ante Bodula, već je prikupljena i pomoć u hrani, odnosno odjeći, a gođu su u četvrtak 3. listopada opet kroz nulte vatrogasne barijere iz Šibenika.

J.D.

Imamo pakete iz Đangke, Njemačke, Švicarske ali iz Zagreba, Bjelovara.

- Dodam tako kad sam slahodna - kaže Ana koja je tu župljanka - Iipo je radili ovde. Eto nekakon domaćina, don Slavko koji je čijelo ovo vrijeme branio o ljudima iz Durdevca, prelovara kompanije osiguranja.

- Prošle godine u travnju osnovali smo biskupijski -Caritas-. Sama njež caritas znači kršćanska milosrdna ljubav preko koje darovaleći pomoći siromasnog braci. Mi smo potpuno smostalna, humanitarna ustanova koja suraduje s drugim sličnim kada na primjer Crvenim križem ili od nikoga ne zavisimo. Uz to smo potpuno dobrotvorne organizacije u kojoj rade isključivo dobrovoljci.

Od siječnja ova godina počeli smo se baviti problemima Knina, znate li-

ča mnogi nem pomogli ali ja bih isla-kao izuzetno dobru suradnju sa -Križem- i -Vinoplodom- koji nam zgradi u uvjetu izradu u susebi. Spomenuo bih i 2 Blaće i M. Blaće iz Šibenika koji su nam zaista došla pomoći.

● Vi ste voditelj -Caritasa-. Kako je do toga došlo?

- Pa biskup mi je povjerio tu službu tako sam ja oslać i župnik ovduje. Zapravo i sam sam sklon ovom radu i uvjeren sam se kako je istinita ona izreka iz Sv. Pisma -Blaženje je davati naga primati-. Neće mi je kad nam ponese novca u najradijšnji kad mogu utješiti ljudi i pružiti im ono što im treba.

● Kakvi su ljudi i sa kakvim potrebama vam dolaze?

- Ne možete ni zamisliti! Od 1. kolovoza počeo sam voditi dnevnik. Evo

DRUGA POŠILJKA POMOĆI IZ PRIJATELJSKOG TALIJANSKOG GRADA SAN BENEDETTO DEL TRONTO

OTVORILA SU SE MNOGA VRATA

U organizaciji ravnatelja Medicinskog centra Šibenik dr. Zlatka Durića i općine Šibenik stigla je druga pošiljka pomoći iz prijateljskog grada u susjednoj Italiji San Benedetta del Tronto. Dr. No Jakovljević i dovjednik Miljenko Durđević dograđeni su u Šibenik jedno sanitetsko vozilo marke -volkswagen- i 64 kutilje klijatova i reagensa prema dostavljenom podisu nativre službe MC Šibenik. Konsolidirao se ovom prilikom ispred općine Šibenik i MC Šibenik da se zahvalimo na zaloganju i podršci komune San Benedetto i njezinom gradonačelniku gosp. Camelliju te gosp. assessori Calvagrossi zatim institucijama Croce Rossa Italiana - San Benedetto i Caritas. Naš susjedi gradani San Benedetto obavili su to s puno iskrenosti, ljuđavim pažnjem, a što potvrđuje dosadašnja upućena pomoć, materijalna i moralna.

U organizaciji pokrajine Ascoli Piceno razrađen je prihvat od oko 40.000 naših ljudi - pregraničnika ratih u slučaju potrebe. Osim toga gosp. Lotito Michela iz San Benedetta i sam je privatno ponudio da prihvati ugrožene stanovnike iz prijateljskog Šibenika s grupom talijanskih građana koju on predvodi. Ne smiju se zaboraviti vremena gradana San Benedetta koji su učinili mnogo svog rednog vremena neštebitnog truda i troškova, te dali svoja osobna i teretna vozila za uspješne poslove kontakta. To su gosp. Marcelo Giandomenico gosp. Gino Censori gosp. Tonio Giarmello gosp. Livia Caponi.

Njihovim zaloganjem i utjecajem na vodeće lčnosti San Benedetta i pokrajine Ascoli Picena otvorena su dva tekuća računa kod temošnjih banaka za pomoći prijateljskom gradu Šibeniku. Radi se o novčanoj pomoći od preko 100 milijuna lira, zatim isporuci još jednog sanitetskog vozila potrebnih klijatova, te isporuke hrane i cipela i pokrivača.

Zahvaljujući takoder za uspješne kontakte našem neumornom voditelju Šibenskog Caritasa mons. Slavku Mikelinu Valja me dutilim uvelike potvrditi odvajnost onih koji se ne boje da se čvori na suprotnstava agresivima hrvatskog naroda, svima onima koji načinju i stvaraju sve vrste ratnih zločina.

Svaki od nas u domen svog znanja struke i životne dobi, mora pružiti borbi hrvatskog naroda za slobodu i demokraciju.

B.P.

mo je puno ljudi ostalo bez posla, mi smo im pokušali pomoći. Na policijskim općinama u travnju smo u Šibeniku otvorili dobrovoljnu kuhinju. Potpuno samoinicijativno građani Šibenka počeli su donositi odjeću koja nam sad postoji i u drugih gradova pa i iz inozemstva i za sada je imamo i preveze pa bih malo gradane da za sada ne donose više odjeću. Inače ako je komu potreba ona se dijeli naravno besplatno u crkvi sv. Dominika kod ribarice. Reči kao bih da temo Šibenskih ljudi radi naši vjerni dobrovoljci Anka Šare, Goran Dragičević i Stjepan Gulin. Znate imaju ljudi koji nam spominjavaju kako neki ljudi su u odjeći prodaju na pazaru a ja vas pitam tko je toliko lud da kupuje odjeću na pazaru kad zna da je može kod nas dobiti potpuno besplatno - po izboru!

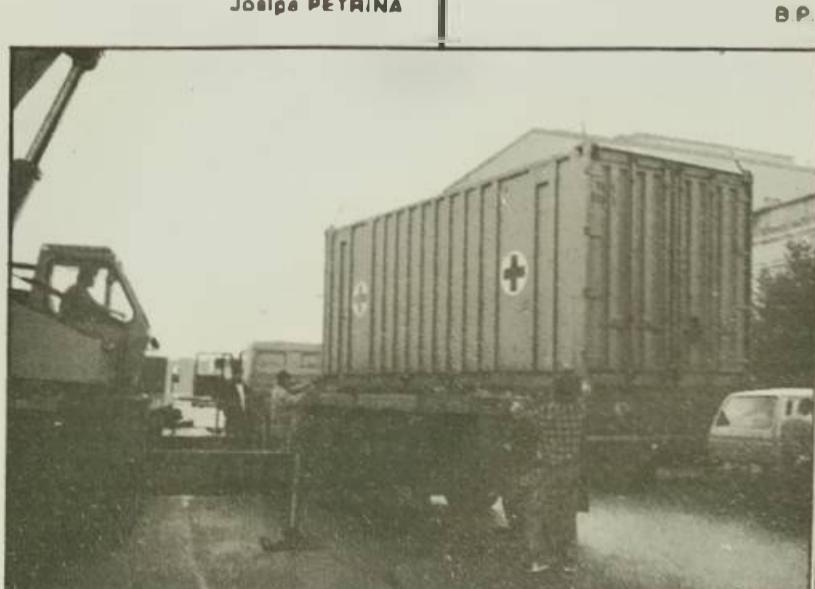
● Uglavnom se sada bavite pregraničima?

- Sad smo se posvetili blizu za njih i to posebno za one koji su u privatnom smještanju. Tako da već imamo 700 obitelji u kanticama a pomoći smo pružili 2665 osoba - to od 10 kolovoza do danas 1. listopada. Znate, ima tu osobe koje su već po nekoliko puta primile pomoći. Dijelimo uglavnom hrana - osobni paketi od 8 do 9 kilograma a pomoći ne dodjeljujemo nikom bez obzira na vjeru i nacionalnost. Osime Hrvatima pomoći smo davali i Srbinima i Muslimanima. Iko god nam je zapravo tražio?

Osim izbjeglica imamo sva više ugođenih i Šibenčana. Ljudi sva više oslanjaju bez posla, no za njih pomoći organiziramo preko ūpa kojima pripadaju.

● Pomažete i u novcu?

- Do sada smo podijelili 2 milijuna i 700 hiljada dinara i 15 hiljada DEM u novcu te 22 tona u hrani. Uprevo danas su nam došla dva kamiona sa 15 tona hrane iz Durdevca. Vidile su nam je pomoći poslala općina Durdevac a čujem da je sve išlo na policijske gospode Kokić koje temo žive Novac inače najviše dobivamo od Biskupijske konferencije iz Zagreba, ali i iz inozemstva. Da preko našeg biskupa Štefka Badunina Donose nam i pojedinci pa i poduzeće. Do sad su najviše dali Primožlen - Stanovi, Belina, Brodarica, kao ūpe, a ponajgde kao na primjer u Rogačnici, Rastini i Želonu. Imamo i dalje organizacije koje su isto tako skupila obilnu pomoći. Izvana najviše smo pomoći dobili iz Čakovca i Rijeke (HKOS Rijeka). Što se tiče Šibenskih poduzeća,

TREBA VRATITI DRNIŠ

DRNIŠ

Četnici olimaju, harače, pale. Sve pred sobom nemilosrdno uništavaju. Prije četiri dana u Drnišu je bila evropska mirovna misija i vjerujem da su i oni ostali zaprepašteni izgledom Drniša. Sada je stanje još gore. Najveći dio Drniša je poplaćan, popaljen, uništen...

Rok od sedam dana koji je Vlada Republike Hrvatske dala Istražnoj komisiji da dozna sve o uzrocima predaje i napuštanja Drniša, prošao je, a da nikakvi službeni podaci nisu objavljeni i nadalje najvećem dijelu javnosti ostaje da nagada da li je povlačenje hrvatskih obrambenih snaga iz Drniša -taktički polez- ili pak -sramna predaja-

Prilikom jednog od redovnih telefonskih razgovora sa predstavnicima Zapovjedništva obiane i Kriznog štaba Drniša koji se sada nalaze u Unešiću, dogovorili smo razgovore za -Šibenski list- misliti da će vladina Istražna komisija do tada reći svoje.

Kada smo u srijedu negdje oko 18 sati došli u Unešić snažne su detonacije objekata unutar grada. Rekli su nam tenkovima i minobacačima iz pravca Žitničke luke po Pakovu Selu. Sali kasnije po Planjanima. Noć ranije po Miljevačkoj krajini. Već šesnaest dana, u natoč primirju po čitavoj drniškoj općini

Dogovorani razgovor sa zapovjednikom obrane Lukom Vujićem zbog svega navedenog nije bilo moguće obaviti. Vidno umoran tek bi nam u prolazu uspijeo dobiti. -Radimo pričekajte još malo - Čekajući u prostoriji na uralima koje je stajalo -krizni štab- čakali smo uz keksa ala -Petit Beurre- sa starim znancima zapovjednikom štaba Antom Mamićem, predsjednikom Skupštine općine Drniš Josipom Odakom, fra Antonom Čavkovićem, novinarom -Slobodne Dalmacije- Antonom Vukušićem, Lukom Odakom i mnogima drugima.

● Kako funkcioniра Krizni štab. Što sada radije, pišemo Josipa Odaka

- Krizni štab pokušava rješiti probleme za koje je nadležan. Naslojimo normalizirati život koliko god je to moguće. Problem opskrbe hrana smo rješili vode imama a ovih čemo dana rješiti i problem struje. Što se vojnog dijela tiče pomajemo koliko možemo na raspolažanju smo zapovjedniku ali u strateškom dijelu operacija ne sudjelujemo.

Drugog rješenja nije bilo

ŠL: Znam da nerado odgovarate na pitanje u vezi s padom Drniša, ali, ipak, podejimo se kako je došlo do napuštanja Drniša.

ODAK: Hrvatske snage napustile su Drniš osamnaestog rujna. Sesnaestog u kasnim noćnim satima evakuirani su mještani Drniša Tribunjia i Badnja, dok su mještani Šivenica evakuirani nekoliko sati kasnije. Sesnaestog u 19:30 na sastanku Kriznog štaba kojem su bili nazočni zapovjednici MUP-a i ZNG donesena je odluka da se krene s evakuacijom. Tenkovi okupatorske vojske tada su bili u Kričkama kod crkve svetog Đurđa. Neposredna opasnost prijetila nam je i iz pravca Oklaja, dakle s prominskih dijela. Gore su tenkovi bili iznad Suknovaca, dolazak tenkova iz pravca Kričaka značio je blokadu Ćikolskog mosta, jednog izlaza prema Šibeniku

Nije se trebalo lako predati

ŠL: Neprijateljske snage već su mnoga ranije okupirale područje Biocica, Miocica i Tepljuha, tako da se želiči napad na Drniš i okolna mjesto mogao predvidjeti.

ODAK: Da, ta su mesta okupirana još prije dva i pol tri mjeseca. Tenkovi koji su šesnaestog krenuli

■ **Tenkovi okupatorske vojske tada su bili u Kričkama kod crkve svetog Đurđa. Neposredna opasnost prijetila nam je i iz pravca Oklaja, dakle s prominskim dijelom. Gore su tenkovi bili iznad Suknovaca, dolazak tenkova iz pravca Kričaka značio je blokadu Ćikolskog mosta, jednog izlaza prema Šibeniku.**

iz Knina preko Biocica Miocica na Kadinu Glavicu, Olavice i Kričku zatvorili su taj krug. Negdje oko 13 sati kada nam je dojavljeno da su tenkovi krenuli iz Knina obavijestili smo sve sve nadležne komande, ali očito nije se raspolagalo snagama koje bi se mogle suprotstaviti tim tenkovima. Kad su došli do Kričkog olivara su paljbu pucano je i iz pravca Oklaja, zapravo preko Krke iz Kistanja te iz pravca Vrbnika iz Bobotola.

ŠL: Ukratko, Drniš se našao u neprijateljskom okruženju.

ODAK: U polukruženju Ćikolski most je bio jedan izlaz

ŠL: Kada ste Vi otišli iz Drniša?

ODAK: U utorak poslijepodne sedamnaestog rujna zajedno s još trojicom članova Kriznog štaba. Otišli smo lek kad su se tenkovi pojavili nadomak mostu. Silvradan su se rekao sami povukle sve naše vojne formacije.

ŠL: Za Drniš kaže da je -čekom pao-. Mislite li da je tako trebalo biti?

ODAK: Izkreno govoreći nije se trebalo tako lako predati. Samo toliko.

Stići će ih ruka pravde

ŠL: Rat od sedam dana kojeg je Vlada odradila da bi se istražili uzroci napuštanja Drniša, upravo istječe...

ODAK: Ne znam bio bih rekao izvještaj Kriznog štaba postoji ja kao predsjednik Skupštine općine stoim na raspolažanju i ponavljam - iko god da je

■ **Možda ja ne razumijem tu politiku koja se vodi na visokim razinama. Gospoda nam stalno preporučuju da se suzdržimo, da ne odgovaramo na "provokacije", ukratko, da poštujemo primirje. Za to vrijeme neprijatelji nam šalju projektille...**

kriv treba snositi odgovornost. Ja sam spremam krvno odgovarati ako se utvrdi da sam krv Medulim, najprije treba vratiti Drniš i očistiti dmišku općinu.

ŠL: Imate li detaljnije informacije o stanju u Drnišu?

ODAK: Četnici olimaju, harače, pale. Sve pred sobom nemilosrdno uništavaju. Prije četiri dana u Drnišu je bila evropska mirovna misija i vjerujem da su i oni ostali zaprepašteni izgledom Drniša. Sada je stanje još gore. Najveći dio Drniša je poplaćan, popaljen, uništen...

ŠL: To je sad u gradu?

ODAK: Kroz Drniš prolaze jedinice okupatorske vojske i zajedno s četnicima bijekom dana -čekajući grad. Noću se povlače u svoje baze.

ŠL: Sesnaest dana nakon pada Drniša hrvatske snage počinjući započinje vrhovništvo Hrvatske na odgovaraju na, uglavnom topovaku i minobacačku paljbu okupatora. Oni to koriste zaузimanjem našeg teritorija. Tako su sinot, pali Milićević.

ODAK: Možda ja ne razumijem tu politiku koja se vodi na visokim razinama. Gospoda nam stalno preporučuju da se suzdržimo, da ne odgovaramo na "provokacije", ukratko, da poštujemo primirje. Za to vrijeme neprijatelji nam šalju projektille iz pravca Žitnice, dijela vojarni u Tribounju Laškovicu. U zadnja dva dana luku Milićeve i ovaj dio Zagore.

ŠL: Da kada će se tripti ova njihova svakodnevna divljač? Drugim riječima do kada će se početi naredba vrhovništva o poštivanju primirja?

ODAK: Sva narednja i odluke Vlade Republike Hrvatske i predsjednika Tuđmana do sada smo pošljivali Poštovali čemo i ubuduće. Ali, treba znati da bez obzira na ishod rata razgovora o nekakvoj trećoj dugosloviji neće biti. Hrvatski narod živjet će jedino u Hrvatskoj.

Luka Vujić ulio povjerenje...

ŠL: Jeden od onih ljudi koji su, po inicijativi vrhovništva, često išli na pregovare s predstavnicima vojske. Postojali su neuspjeli potražni uspostave primirja na ovom području trebalo se održati neposredno prije pada Drniša. U Tepljuhu, ako se ne vratim. Nakon svega protivljenog mislite li da ima smisla nadalje pregovarati e okupatorstvo?

ODAK: I kod tog posljednjeg pokušaja pokazalo se kakvu politiku provodi srpska vojska. Sjedale se na te je razgovore poslala neku tračerazrednu garnituru -pregoverača-. Što da vam kažem nakon svih tih pustinj razgovora, nakon sveg tog prvenstveno našeg, hlijenja da se situacija nješi mirnim putem. Mislim da s njima više nema razgovora. Kako jesu za pregovarački slot s onima koji ubijaju naš hrvatski narod. Evo i u jučerašnjem napadu prema Olavice, stradala su dve novine čovjeka. Kako razgovarali s tim monstrumima koji pljačkaju i ubijaju koji ruže najsvelja mjesač hrvatske prošlosti i sadašnjosti. S takvima više nema pregovora. Moći se povuci u vojarnu ali jedino u one u Srbiji. Za njih mjesač u Hrvatskoj nema. Hrvatsku će morati napustiti milom ili silom.

ŠL: Da se na trenutak ponovno vratimo Drnišu. U jednom od razgovora rekli ste da su ljudi bili spremni braniti Drniš i okolicu samo što je nedaleko čelični čovjek koji bi koordinirao obrambene potencijale. Sada su sve hrvatske snage stavljene pod zapovjedništvo Luke Vujića.

ODAK: Jest, i rezultati se već vide. Postigli smo uspjeh kod Pakova Selu, Pakrovniku i Sedamčićima. Luka Vujić ulio je veliko povjerenje...

(Razgovor s Josipom Odakom prekinula je tužna vjesnična pogibija hrvatskih vojnika Bože Markovića i Ivo Gorale. Iako da je mnoštvo piljana ostalo približeno tek u novinarskom notesu...)

Razgovarala: Linda MILIĆ

oci lanceari. Prava istina o padu Drniša znali će se leto nakon tihga ovoga — zasad — u Kriznom štabu Drniša smještenom u Urešiću sv. Mariju došla preko glava. O vojnim operacijama crne Luke Vujić, četvrtog u JNA, a svi su oslani samo na pogruženje. Ovaj će Krizni štab imati i manje veći zadatak — vratići u hrvatske ruke sve one krajeve koji su lo odvojeni.

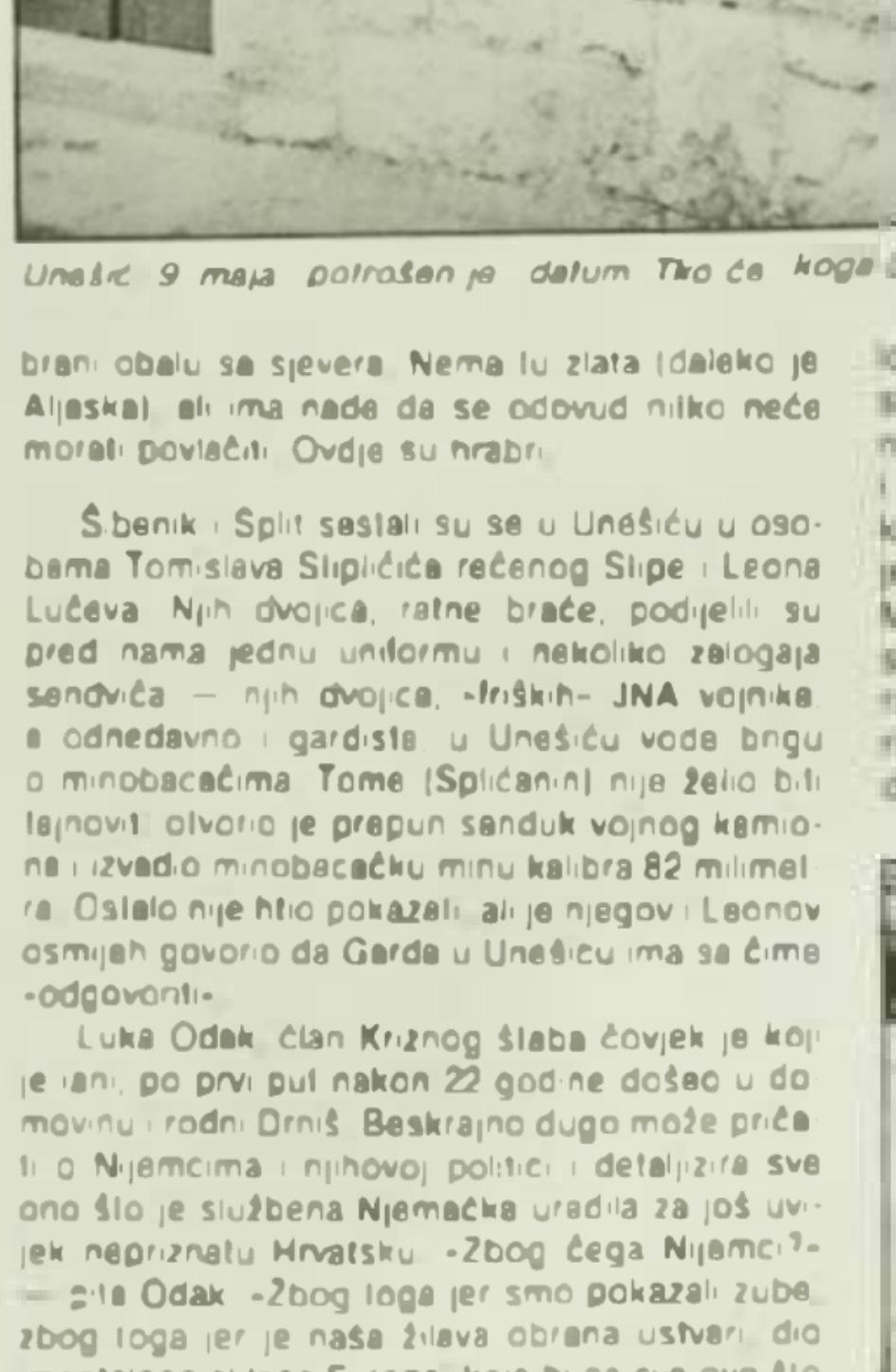
Unešić podsjeća na sjećce gradove s početka stoljeća. Ali ova groznača nije za druga. Ovo je groznača člega na srgutje prema Splitu. Šibeniku. Na zidu u centru sela stoji grafiti: „Čekaj me dolazim 1991.“ To je godina na koju imaličko čekati nekadašnjeg JNA vojnika Boris Dragović, finomehaničar iz Šibenika i gardist koji je u službu hrvatske obrane stavio sebe i svoj automobil NISSANOV džip siedi na židicu i jede grožđe — jedino što će od ovogodишnje tonakrak slabe biti za uobičajenu bolesti ljudi, zato da zato

Sastali se Šibenik i Split

Kasnije, u mjesnom kafiću, dok pijemo Boris pozdravlja s „Preživjeli!“ Gardijska zdravica, primljena u ratu doima se kao jedna prava želja. Boris je obitelj smješten u SAD kod sestre (Los Angeles). Tam su i otac i majka i žena s dvoje male djece. Kaže da mu je tako lakše ali ne može bez mladeg s na kojemu će skoro biti godinu dana. Dragović su se Korčule, a on se nije čuo s rodbinom na otoku. Može li se usporediti meni se nijejavlo nekoliko rodaka iz Beograda. Mogli su piti: „Da li ti je kakva bomba pala na glavu?“ Ali Unešić ovih dana hrvatsko je uporište glo-

UJEDNA POSLIJE

AO

Unaslic 9. maja potrašen je datum kada će hrvatsku obalu sa sjevera. Nema tu zlata (daleko je Aljaska), ali ima nade da se odovud nikako neće morati povlačiti. Ovdje su hrabri.

Šibenik i Split sastali su se u Unešiću u osobama Tomislava Šlipičića rečenog Šipe i Leona Lučeva. Njih dvopaca, ratne braće, podijelili su pred nama jednu uniformu i nekoliko zalogaja sendviča — njih dvopaca, hrvatskih JNA vojnika. I odnedavno i gardista u Unešiću vode brigu o minobacačima. Tome (Šlipičanin) nije želio biti lajnovič olvori je prepun sanduk vojnog kamiona i izvadio minobacačku minu kalibra 82 milimetra. Ostalo nije htio pokazati, ali je njegov Leonov osmijeh govorio da Garde u Unešiću ima sa čime odgovoriti.

Luka Odak, član Kriznog štaba čovjek je koji je išao po prvi put nakon 22 godine došao u domovinu i rodni Drniš. Beskrajno dugo može pričati o Njemcima i njihovoj politici i detaljizira sve ono što je službena Njemačka uradila za još uvek nepričanu Hrvatsku. -Zbog čega Njemci?—

— Luka Odak —zbog loga jer smo pokazali zube, zbog loga jer je naša žilava obrana ustvari dio mentalnog sklopa Evrope koja bi na sve ovo bilo se dogada nama u Hrvatskoj odgovorila istom mjerom. I još češće — Govor da je kako su ga ti isti Njemci i hapsar za „starog“ režima. —Ali oni su prije svega praktičan narod, i narod čija je javnost, očito, zna i raspozna naše gubitke. U Njemačkoj imam te informacije. Njemci u posljednjoj

četvrti godini su u restoranu u kojima su jelovnicima slijepili srpskim narodnim jelima i na takav način demonstrirali da su srpske politike. Nada je ovoga — da će ih to doći na našu obalu, gdje im je dobro i ugodno, što oponoru javnosti također preteći političke velike Srbije. — N. Luka Odak nije

nito govoriti o padu Drniša. Svi ovdje, ako znači, su ujedna poslije.

nedjelju su, 29. rujna Šibenski i cijela biskupija blagdan nebeskog zaštitnika sv. Mihovila proslavljen pod iteratom skrbi odgovornosti i neizvjesnosti u mnogim župama i pred nasrljima razarađuje sile za

U gradu, namjesto u oštećenoj katedrali sv. Jakova vjencici su se okupili u samostanskoj crkvi sv. Franje Misnom slavljušto ga je u zajedništu sa svećenicima predvodio biskup Štefko Badurina, nazadnji su bili i predsjednik Skupštine općine i izvršnog vijeća magistar Pasko Bubalo i magistar Josip Juras.

Obraćajući se te nedjelje narodnim biskup je podsjelio kako se prošle nedjelje nismo mogli sastati u našim crkvama baš kac što se danas ne možemo sakupiti u katedrali. Sakupili smo se ovde, rekao je biskup, u gospodljubovnoj crkvi sv. Franje ali u mnogo naših župa ni danas nije moguće da se vjernici sakupi u svojoj crkvi i da tam stave sveto bogoslužje. Nama je to omogućeno no mi zahvaljujemo Bogu i zaštitni sv. Mihovilu što smo nakon prošnjih strahota dobili pradah i molimo da bi taj predah bio trajan da bi se on prehvatio u miru u sigurnosti svih građana našeg grada ali i čitave općine Čitave naše biskupije i sveukupne hrvatske domovine. Mogli bismo nabrajati sada sve naše župe koje su raseljene potresom gdje su crkve uništene gdje remamo mogućnosti doci u vezu i puniti obavijesti o svećenicima o vjernicima o slanju u tim našim župama. To je kninski dekanat, diržni dekanat. To su neke župe u skradinskom dekanatu ali drugdje i mi slaveci ovu svetu misu slaveći zaštitnika grada Šibnika i čagdan grada, ne možemo punom dušom i punim srcem slaviti jer nas misači, svećenici i vjernici naših župa, rašči, vjernika i našin svećenika po čitavoj biskupiji opterećuju i ne da nam da dišem punim plućima, čitavim srcem i stoga u ovu svetu misu uključujemo sve njih. Mi zahvaljujemo Bogu što smo ovde što smo živi, ali nisu sv. prežijeli. Zahvaljujemo Bogu što smo neozlijedeni, ali nisu sv. ostali neozlijedeni. Zahvaljujemo Bogu što nam je ostao čitav krov nad glavom ali njezina oslao čitav krov nad glavom i stoga se u ove zahvalnosti Bogu uzdiže i zahvalnost ljudima koji brane koji se štivaju ali izvire i po-

ZLA

Biskup Badurina: »Oni koji napadaju moraju se pitati u sebi uime kakve vjernosti vode rat, kome su zadali riječ, kome su položili prisegu — Da niko ne bi trpio bez vlastite krivnje sankcije naroda ili vlasti — Da se ne bi dogodilo u našem gradu, u našoj općini, u našoj biskupiji da stradaju kršćanska obitelje Žja Pravoslavne crkve. Ne možemo sebi dopustiti takvu ligu niti možemo prihvati da se ponašamo diskriminatorski-

I treba naše povezanosti, nove solidarnosti na razini rata i radećeg grada na razini naše općine na razini biskupije Čitave Domovine. Jer kada dođe čas, a mi se čuvamo da će doći čas povratka čas obnove, bit će to mučar, trud, znoj i lešteće koje će dosta dugo trajati da se mir i sigurnost vrati u dušu, u naša mjestla i u naše grada, u naše biskupije, u Čitavu našu Domovinu.

Pročitali smo u Štefalu pismu da se zametnuo rat na nebū. To je duhovni boj, to nije sljeno zemaljskom ratu. Ali to je sukoč vjeroslovi Bogu i suprotnstavljanje Bogu. Mi u ovom zemaljskom ratu koji proživljavamo osjećamo da se dogada netko i od tog obraćuna tog duhovnog boja

kom mržnjom i da djeluju na način kog nija u skladu sa Svetom i Božjim zakonom i ljudskim moralom. U mnoga čemu dakle, bje se i na zemlji u ovom primjenom tako su mrogi istaknuti, pre avom ratu jedan duhovni boj, boj između dobra i zla između dobra i Boga, između grupe i milosti, boj za Čovjeka koji je sitka Božja i protiv Čovjeka po načelu davla ubojica od početka i stoga postoji mogućnost da iz ovog ratnog vikenda izdamo drukčiji duhovno otvoreni i slobodniji, s novim duhovnim životima. Zahvaljujući uđi Bogu na onome što smo dosad primili kan zaštite, što smo primili tajno unutarnje prosvjetljenje da izidemo iz zarobljenosti duha i da se onovome svim Božjim korzoni traži. Uspješće se i dalje u zaštiti da budu zaštićena naša duše, da budu zaštićena obitelji, naš grad i svi njegov stanovnici da budu zaštićeni, pravedni i odrogi prema ljudima, prema svim ljudima da nikao ne bi bio nepravedno osuđen i osuden ili da ne bi trpio bez vlastite krivnje sankcije naroda ili službenih vlasti. Kad ose govorim želim izraziti želju, poličaj da se ne bi dogodilo u našem gradu, u našoj općini u našoj biskupiji da stradaju kršćanska obitelje Žja Pravoslavne crkve. To bi ostavio ligu. Mi ne možemo sebi dopustiti takvu ligu niti možemo prihvati da se poražamo diskriminatorski, nego s punim Čovjekom, snagom, djelotvornošću koju primamo po Duhu Svetome, koj je raziven u našim srcima. Dakle, za hvaljujemo deči svecim da nem ponosimo u ljudi svega ovoga što proživljavamo, dok oni same svoje kuge i svoje srce Bogu, dok obratunavamo s aleksmom koji je uđao u mlade i u slanje mi se obratunamo budućnosti, oljavljamo se budućnosti s nadanjem, evistem u vremenu zaučer u Boga i u dobrotu Čovjekova koja je uvijek sakrivena u ljudskom srcu i koja se u pogodnom času razvija, nastaje i ugradjuje ljudsko društvo humane odnose među svim ljudima. Uznamo se u budućnosti u Boga, u Čovjekovu dobrotu ali ostajamo obilježeni, ostajući deli svega što smo pratičjeli. To po staroj uzreči treba dati naša škola pouka da ponijesti, da iskušivo, da ono što se dogodilo bude putobaz prema onome što je svjetlo i da bu de očljan prema onom što je tama. Tama u našem životu, u našim mislima. A sv. Mihovil, kojeg ove godine kao zaštitnika grada slavimo, slobodno neka ram pomogne da sljedeće godine budemo mogući slaviti u punipi i saslosti, zaključio je svoju propovijed biskup Badurina.

ČETVRTI „SRPSKI“ RAT

Kada više ne vlada zakon, ni među ljudima ni ljudskim tvorevinama već tu vladavinu smjenjuje vladavina puške predana je ona granica koja dijeli politiku od rata. Rat je samo nastavak politike drugim (vojnim) sredstvima.

U tekstu restaurirane četničke pjesme -ko to kaže, ko to laže-, postojeci rat je davno prije svog početka (17. 8. 1990. god.) najavljen kao četvrti -srpski- rat. Bezazlenost takva nominacija ovog rata olпадa pred nizom trenutaka vezanih uz sam tekst:

-Nije mala, nije mala, TRIPUT ratovala.
I opet će, i opet će, AKO BUDE SREĆE-

Prvo je jasno da je srpska povijest toliko obilala ratovanjima da se umjesto TRIPUT moglo staviti i STOPUT i bilo koji drugi broj pa čak i dva.

Prijetimo li se Miloševićevu gazi mestanju mudroštu o tome da -Srbij kroz svoju historiju nikad nisu porobljavali druge narode, već su ih OSLOBODALI-. Jasan je da su autori i ovog teksta uživali potpunu -pjesničku- slobodu. I, da razlog umetanja trojke u tekstu ne treba vezivati s povijesnim dogadanjima.

Druga što upozorava jest tradicionalno

vezivanje pojma srđe s brojem tri (treća srđa, triput bog pomaže i sl.) što je kod pravoslavlja čak i izreženje (krštanje s tri prsta i dr.).

Zato mora izgledati čudno kada miloševićeva propaganda mašinacija označava ovaj rat (odavno planiran do detalja), kao četvrti -srpski- rat i k tome vezuje pojma srđe s ratom i brojkom četiri.

Apsurd, međutim, pripada samo prvom dojmu — jer bi se reklo da je simbolikom — anticipativno — predviđena nesreća za miloševićevce i to od strane samih njihovih voda.

Uvid u felišzam brojeva radikalno mijenja ovaj dojam i već je kroz shvaćanje pitagorejske cijele ova simbolika duboko indikativna ukoliko promatramo čemu kod -Srbe- prelaz na vezivanje srđe s brojem četiri: -Četiri (tetras) je imala kod pitagorejske ovo visoko, dostoјanstvo (da dolazi odmah poslije trojke) zbog toga jer ono predstavlja trius, ali na SAVRŠENIJI NAČIN. Kao broj ono je savršenstvo dyase (dvojke). JEDINSTVO koje se VRAĆA U SEBE, produkcija dyase supratnosti, koja se stupnjuje iz koje POSTAJE JEDNAKOST SA SAMIM SO-

BOM..

Treba li još podsjetiti na parole -Ko je Šrbin i srpskog roda-, -Svi Srbi u jednu državu-, te o -izdajicama- srpskog naroda i ukazivali na paralelu sa simbolom četvorke?

Naročit je momental iaj što se i trias i tetras odnosi na apsolut na jedno i jedino, tj na boga. Ukoliko je -srpsko- kod miloševićevaca postavljeno u apsolutnom smislu, kao nešto samostojno nešto što je isključivo jednako samu sebi i nezavisno od ičeg drugog, — otuliko postaju jesuće kategorije -ljudog- naroda, srđa i -carstvu nebeskom-, pa i krštenje svih postojecih normi dogovora i ugovora (jer apsolut i nije u odnosu ni sa kum i ni sa čim do sa samim sobom).

Nagovještaj nesreće, izvrće se u neku vrstu suprotnosti kroz -carstvo nebesko- jer u zamjenu za nesreću koja nužno nastupa da bi se ispunila simbolička četvorka srđa se i ne traži u osovjetljenim osvarenjima već u jedinstvu s apsolutnim u -slavi- ili na groblju sjedanja bez obzira na to kakvo je ono za polomstvo.

Jordan PRESEČKI

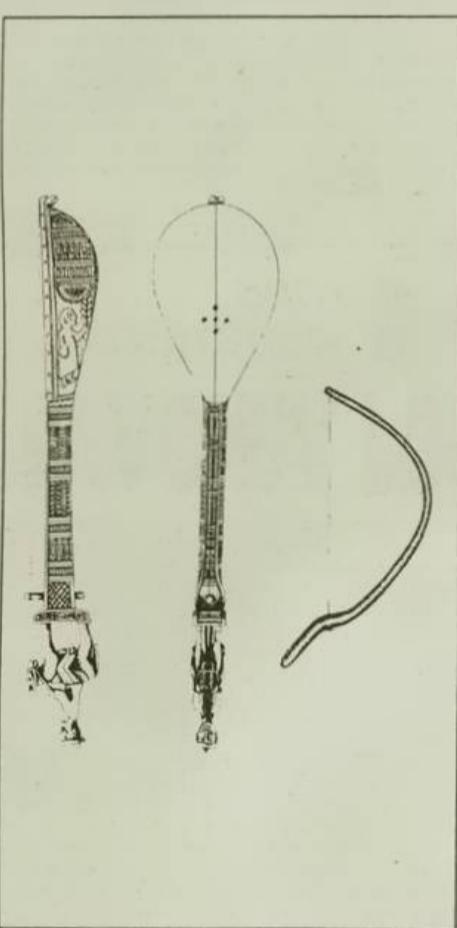

GUSLAR I SPIKER - PJESNICI PRLJAVOG RATA

FOLKLOR 1991.

Nastavak se pred televizijskom kamerom za današnji program načelnika generalštaba slobodavajuće vojske jedna od antekiriranih Splitčanika jezgrovalo je sporla dva lika iz ovotjednog raslova ovog podijskog, rečavši otprilike: -Misli on da čemo mi čekati tri mjeseca da nam dode kakav Filip Višnjić koji će nam otpjevati da je lamo negdje bio naki i rat? Dosta, generalov telet koji živo podajeća na vremenu kada su tako sročani proglašili jedini negoci za javno ravnanje pri slazu se denima kada je primanje samo jednih vijesti tokom dana olicanje nedovoljna obavijestnost doista se poput arhivnosti.

Era guslarskih bardova, koju su zanimatelji za usmenu predaju prilici od Homeru do Arve Medvedovića i Brijelog Polja, kako iznječnik pjeva Alben B. Lord, nestaje s našim vremenom. U svojoj studiji -Pjevar pjeva- ovorao je dašio 1980. godine u od lani dostupna - kod nas, Lord osvajavajući razinu ostvarenja i zasebne figure što ovaj vid prenosi u baštinu od svojih antičkih iskona do danas i -sto nam je ovde još zanimljivo- samu pripremu i obrazovanje guslara. Poneki od njih bili su sposobni da pamte deselke lisača svihovog ponavljajući samo jednom slušanju pjesmu drugog pjevaca. Za razliku od predresuda pismenog čovjeka, među ovim pjesmama nije bilo niti -izvornika- niti -izvedenice- jer je nadogradnje činilo bitno obilježje formiranog pjevaca. A svaku od njegovih napjeva izvornim Lord prenosi i usporedne tekstove istih pjesama, pjevenih od istih guslara u razmaku od petnaestak godina. One nisu identičnih stihova! Pojavom pisanih pjesmanica nastaje obrat. Pjevar se opisuje i nazusti uči nječi pisane pjesme, ne osluškujući znivnike sklopove kroz njegov prethodnicu i izvedi ih svakom narednom prilikom novas istic, neostignući da svojeg nadahnuta ili okolnosti Lord piše. -Ovo je jedan od najuobičajenijih načina na koji usmena tradicija može da umre, ne kad se uvede pismo, već kada se četvrti tekstovi pjesama rađaju među pjevачima. Ali naš pjevac se ne raspjevata ručno u pjesmice - književika. On najčešće ne postaje - baš ništa -

Jedna od šest primjerskih gusala počinjenih u Muzeju grada Sibenika. Na danjem dijelu izražavaju se dva muška lika koja drže granicu izrađenu u okolini Sinja.

Bilježi se pak primjer guslara iz Mojkovca koji je stvoren iz 24 pjesme o povijesti svojeg mjeseta, u odnosu na naslovanim za -Naseljavanje- - Predstavni parlinski rad - ili -Govor drugi Tita -. Prdržavajući se formalnih kanona epeskog leksta, samosilni nakladnik Božo Veseli objavio je i pjesmu namijenjenu (po uputi u izdanju) izvodjenju uz gusle naslovenu -Kereci- — smrtila u Dalasu. Među sličnjima ovakvih pjesama pronalaze

se i četvrti sljedećih epeskih pjesama čudnovatih sklopova poču. -Cijena je prva moja bila zavjera je velikog starija -Kendija- - Specijalni avion posko spušta slije put naroda laktom - (z-Srpski Može Prijde-). -Duh južnog jezera u nama ko u hrvatskom narodu Vijećnici - iđ. U razliku su krajnjima guslari reagirali i na takav događaj i svoje sredine, tako se i na podicama -Jugotonovih- uzbudnje zatekla i plota vasojevičkog guslara o nasilju i ubojstvu nad jednom djevojkom iz okolice Ivaničke (Bosna), kojeg su izvršili obilježni albanski brijani mladići po tom prijevijeni od oca jednog od njih. I buna zbijanje u 1988. - 1989. godine zabilježeno su snimkama pjesme hrvatskog guslara, gdje se prepoznaje protagonisti, nadglašavanju u partitivnim vodstvima. 26. svibnja prošle godine u -Nedjeljnjoj Dalmaciji- čita se i spjev o najnovijem zbijanju - O- je posmu sastavlja novu, da zapjevam u mom Čisti Provi Naš Tudmanu kneže i vlaste, ne bi se osuđuje potječe u Banovcu sgramni na ubistva kod našega breslava i jedinstva. Posebni tematski predlozi čine sadržaj tekstova bilježenih tokom odvijanja tzv. antibirovskih revolucija, uglavnom po transparentima. Mnogi od njih podržavaju stil epeskog pjevanja ili prenosno stihovne utzore u -Gorskom vijencu-, poput -Narod viši Irpeli ne može-, -Usla raja ko iz zemlje ira- - -Velikiši, proklete vam duge, raspre sjeće posješte gorko- ili -Slobodane, naše rođe cveće za lobom se čen narod kreće-.

Ponekad se zatječu i sadržajna prelamanja sa epskim uzdanima

-Slobodane sabljio naša britka
Hoće li skoro na Kosovu bitka?
Hoćemo li zvati Širbinu.
Strog Juga, deavet Jugovida
Li Božka da nam barjak nosi
Li da sabljom po Kosovu kosi
Hoće li vreća kruca da pročeri
Da cvećaju kosovski božun?
Ako triba, a ti same reci
Teletemo ka puščanju maci -

Zajedno sa prethodnim ovaj primjer iz okolice Zagubice donosi Ivan Čolović u radu naslovijenom -Folklor i politika-, u zadnjem broju zagrebačkog časopisa -Etnološka tribina-. Njegov priros ujedno očitava i sadržaj na razmjeđu do kojeg je stigao guslar i njegovo osobeno pjesma. Izvorni koncepti predajnih varijantnih pjesama je miran, a negativuju žutjeli reproduciranjem pisanih predložaka ili autorski prinosi nadehnuli aktuelnim zbijanjima. Čak i premjerno izdavanje kao pisani svezak. Već niz godina se zanavlja i okupljanje guslara iz Hrvatske koje organizira Kulturno povijesni sabor Hrvatske (po novom imenu Sabor kulture). Quulan su uostalom, i dio tradicijske baštine samog Šibenskog zaleđa. U okolnostima po

starih prevaranja, i generiranja i kolonialnih obavida za motiviranje podstike vlastodršću, guslara pjesma i uvedeni u slični tekstovi postaju jednom od metoda način trube. Oni će se poteret i nestavljaju priznajući kroz vlasti tvori, postaju -mrđačne zde- - -ljudska kula- i -nafudje- sa sloganom minigradu transparenta

Stihovi guslara s muškim okrugljima zatvorenjima sa punčastim okom u svakoj obitelji. 1984 godina objavljeno je rodonačelničko djelo za pustug - ovom među -Razumijevanje optere - predstavljajuća Sovjet- Marshalla McLuhana (kojem je uvezen novac pre knjige -Folklor industrijskog čovjeka- i uzor za ovaj nadnastavak) -Na donašanju utjeha dobitnik, a ne razumijevanje osobito u kolektivnoj oblasti optere i tehnologije, gdje je po jedinstveni nezvjezdni nesvijestni njihova djelovanja na tv Televizijska studio je sitka ruskog stupnja i određenosti pa stoga, za razliku od Nima, ne pruža podršku obavještenje o predmetima... U tehničkom pogledu televizija teži da bude optere snimaka u blizu... | Počeo je isti određenosti televizije osigurava vlasti stupanj utječa putujući nadjelovljivanje u one emisije gdje se priznajući situacije sastaju u nekog procesa kojeg valja upotpuniti -Dakle, -televizija odbija da služi kao pozadinu (poput reda). Ona vas angažira. S njom morate biti u toku. -Za rata u vlastitoj zemlji to pak podrazumevaju cjelodnevnu uključenosć prijemnika i visoki prestiž koji televizijsku repertoar uživaju kod vojnih istaća. Pravila o ustrojivanju uz snimke obrazlažućih komentara iziskuju i stvaranje pravila o ovdješnjem ratnom televizijskom izvršavanju. U naredbi te vrste koju potpisuju domaći čelnici uredujući program i način jeđi rizikovanih programi, vec se dio ukrasa odnosi na uniformiranje merovarja vojske policije i pobunjenika, uz određivanje ugleda užutjepa o žrtvama i odstupanjima, dok se isti manji dio određuje na sadržaje višestrukih za učinkujući edukacije ratnih operacija, poput zabrane objavljivanja budućih akcija MUP-a i Garda. Ova opterećenost sadržajima obrazlaženja uz emisije ima i zamjeljan stek na drugom kraju u vaga. Isto da se svakodnevno degradira da se sa skrivena pobuna obavještenja o ratnom rasporedu ili pokrenutim trupama i okupljama i izbjeglog sakrivene stanovništva ili napuštanjem mjesa. Drugim riječima televizijski je komentator ovih ratnih dana ponajviše upri na motiranje teksto su, sa drugog kraja bašne, informacije sadržaji, no svoj način sadržavaju i transparentni sa gusarskim prevarama. Brzina zbijanja i kolonialni amfiteatralni materijala ishodi i upoznatlost s dogadjajima te kalked osobnim dojavama valja zaključiti gdje se trenutno na lazi linijske borbe. Valja prateći na analize sadržaja ovog medija koja će stići s vremenom dok će većini biti do veljine i zamjeđivanje da je cilj meteo pao do nešto na kon vremena kada su televizijski dinamici postali zanikljivi.

Jordan KALE

Protest protiv agresije JNA

Generala Rašeta
Srca nam izrežete.

Dječu smo mi rodile.
Svom ljubavlju gojile.
Tebi smo ih dale.
Tad još nismo znate.
Da bezumlja tvog su meta!

Generala Rašeta

Generala Rašeta.
Srca nam izrežete.
Što bi rekla tvoja mati.
Da je jedna, mogla znati.
Radojući tebe,
Da izdaje samu sebe?

Od kuda je mogla znati.
Da će vlastiti narod klati?
Da topovska bit će meta
Na sramotu cijelog svijeta.
Generala Rašeta.

L. LUKETA

IN MEMORIAM

STIPE BARANOVIĆ • SRNA

Stipe Baranović-Srn, rođen 1922 u Šibeniku, pripadao je ne-prednoj generaciji. Od 1942. do kraja NOB-a 1945. bio je u posljednjoj izgradnji osnoviće je vjeran ciljevima oslobođenja domovine od okupatora i domaćim izdajnicima te izgradnjom slabodne i suverene i suvremene domovine RH.

Od jeseni 1942. do kapitulacije Italije 1943. bio je u talijanskom zatvoru zbog rata za NOB.

Od jeseni 1943. bio je u 8 brigadi 20. divizije NOVJ. Nakon oslobođenja zemlje, nastavlja službu u JNA. U toku službe bio je na raznim dužnostima. Umirovljen je u činu pukovnika JNA.

Nakon umirovljenja nerotlo se angažirao u borbenoj organizaciji. U isto vrijeme od 1978. do 1985. bio je odbornik Skupštine općine. Od 1982. do kraja kvarteta 1991. bio je član Predejedništva Općinskog odbora SUBNOR-a te član Republičkog odbora SUBNOR-a Hrvatske. Od početka 1985. bio je predsjednik Općinskog odbora SUBNOR-a Šibenika.

Pokop Stipe Baranovića obavljen je u ratnim uvjetima na gradskom groblju Kvarn 22. 9. 1991. Stoga pokopu nisu prisustvovali njegovi najdraži članovi obitelji, kao i njegovi ratni i politički drugovi i prijatelji.

ŠIBENIČE, SUZO VRELA!

Šibenice, suza vrelo,

Šibenice, slavnih djebla

Katedrala naša starci i Poljana i Obala,

Katedrala i skalina i Šibenske curi fine

i Šibenska dječna kape i Šibenska piva klape

Pa se sva to parko voli, pa njegova boj ma boj

Noćas luku avioni, a crkveno svono svoni,
noćas luku i se mora, a krvava svrđe zora
Zadaš li tešku rano, radi majki neki sve stene
Noćas luku do Fortica, neka stene radi dice
Mandaline iz starina noćas tjera dušmanina
Plamen peće iz Radina, pogodiše majci gina

Šibenice sedam dana, Šibenice s puno rane
krv se lije, boj se bije, nikad tako bilo nije
u tisuću tvojih ljeta otkad krasis prostor svijeta
Šibenice tvore rane noćas boje Šibencane
Šibenice tvore mladost, vratiš će ti srstu redost!

Šibenice, suza vrelo Šibenice slavnih djebla
Sinovi te hrabri dječe, za slobodu galeb kliče
Galeb kliče - Šibenice Šibenice'

Slobodna će svanuti zora

Šibenik se spasit mora-

Zora RAKIC-MARKOC

MALI OGLASI

TELEFON: 25-606

POKLJAMAM pre ili tračkim putem da
uzgoj pass od ljubitelja štovanja Tel
28-613 (3078)

MITNO prodajem semijedlo u Smrč-
njaku veličine 750 četvornih metara
po cijeni od 15.000 DEM. Jeftin je na
adresu: Skopacka 2A, 13 sati od 15 sati
pa dalje (3077)

MUENJAM stan Šibenik-Mastar, veli-
čine 60 četvornih metara. Ponude na
adresu: Skopacka 2A, 13 sati (3078)

MITNO prodajem 2600 četvornih me-
tara semijedlo u Dubravi. Cijena po-
voljna. Informacije na tel. 25-027 (3079)

PRODAJEM III miljenjem dvosoban
stan u Zagrebu sa centralnim grij-
njem i telefonom za telefon us mreže III
bijuu mreže u Šibenskoj općini. Prij-
mobilno: Rogoznici ili Murter (3080)

PRODAJEM Bijela i crna grada. Jefti-
n je na tel. 23-059 ili 28-852 (3081)

PRODAJEM III miljenjem ugrijalo do-
vratnu buku u Šibeniku za gredas-
ku parceriju, od Splita do Žadra
prodnošćima Šibensko područje

(3082)

OZBILJNA djevojka traži jednu ili dve
je djevojke za zajedničko stanovanje
u dvosobnom stanu. Nazivati na tel
26-831 (3083)

IZNADMLJUJE se putovanje prečekati na
Gorici, Trg puečkih kapetana, veličine
30 četvornih metara. Jeftin je na tel.
26-603 (3084)

PRODAJE se teren veličine 335 čet-
vornih metara u Vodicama, prečko Pu-
derice. Na terenu su i asfalt, voda
struža i telefon. Jeftin je na tel. 72-641.

24-771 ili 26-603 (3085)

QOSPODA s dječjom tristi gospodari-
ju III manji jednosoban stan Ponude
na tel. 23-902 od 20 sati pa dalje
(3086)

MLADA ženska osoba traži posao
u Irgovidu III u ugostiteljstvu. Ponude
na tel. 23-982 od 20 sati pa dalje
(3087)

IZNADMLJUJEM saba u Ulici Matija
Gupca broj 5? (3088)

ZADAR - ŠIBENIK miljenjem tražab-
al stan (IM spavaće i dnevne sobe)
veličine 81 četvorni metar u Zadru je
dva manja III odgovarajući u Šibeniku
Tel 23-845 (3089)

EPICEL

BRZO I LAKO ZACIJELUJE SVE VRSTE MANJIH
RANA I SPREČAVA NASTAJANJE OŽILJAKA.

Na Izravni Rezervaciji

IZ MATIČNOG UREDA

ROĐENI

DOBILI KĆERKU: Frano i Jelena Gi-
bin Vladimir i Ljiljana Barać Stipe. Da-
vorka Knezević Josip i Fatima Vičić
Robert i Kata Fičić

DOBILI SINU: Vladimir i Ljiljana Ba-
rać Onasen i Senka Cvitan, Ante i Ili-
ka Prigrić, Frane i Helena Škodić

VJENČANI

Katarina Marasović i Marin Relja, Nata-
lija Jelavić i Robert Šupra Sanja Roca
i Sime Višnjić, Zrinka Kraljević i Ivica
Pešić, Zrinka Mihaljević i Branimir Mi-
šić, Nina Đurić i Neven Kovak, Olga
Bura i Zoran Lucić, Emilia Daković
i Ivica Žorić

UMRLI

Spirko Lebara (74), Anica Mašar (83),
Marko Mužić (87), Jakov Burazer (71),
Tomica Marković (69), Mihajlo Oltean
(51), Ljubica Berak (48), Ante Juric
(55), Ante Goleš (27), Ante Vulinović-
Zlatan (85), Josip Mrčela (50), Davorin
Gašić (75), Ivan Sladić (83), Vinko Jules
(72), Nevenka Grubelić (82), Nikola
(90), Blanka Tantara (37).

Mamut (43), Andra Marin (82), Srećko
Šokola (37), Mladen Prolega (37), Dar-
ko Čirica (28), Josip Ouretić (38), Pa-
vao Burazer (85), Janko Dunca (45),
Danica Skugor (72), Marija Kranjc (71),
Željko Sladić (32), Goran Miladinović
(7), Ivan Miladinović (33), Marko Vlač
(38), Milka Jerković (76), Ivan Kužić
(63), Sava Gorela (72), Kata Pokrovac
(71), Vicko Pender (16), Mirko Mila-
ković (48), Jaka Radaš (81), Zvonko
Smolić (34), Miroslav Valenčić (19),
Dejan Mojsilović (20), Ante Olić (39),
Ivana Stojanović (20), Rozalija Živković
(49), Zorka Bratić (63), Marija Gabrilović
(59), Peško Miljković (60), Danica
Plenča (77), Roko Antic (55), Jasenka
Škarica (55), Sime Kučić (55), Boško
Trunović (51), Dejan Uzdevica (89),
Ante Rožinić (78), Zorka Brajković (83),
Milivoj Lilić (89), Stipe Baranović (69),
Cvita Pamuković (82), Vlado Buško
(88), Terezija Skorin (58), Silva Obro-
dović (57), Željko Sladić (32), Luka
Prolega Finak (76), Stjepan Gašpar
(90), Blanka Tantara (37).

LAKOL

ŽIVO RAČUN KOD BOK BIBERAK 24600 601-1111 P.D. 9

Mi smo dinamično mlado poduzeće koje nude široki spektar usluga poduzećnicima od njihovih prvih koraka, odnosno uspostavljanje veze s kojim bi se vidom poslovanja bavili: osnivanja izrada propagandnih kampanja, prodajom -softwarea- i -hardwarea- u radama projekata informacijskih sustava ekonomskih institucija, tu-izmom.

Kamo smo mi dinamični, bismo htjeli biti, radimo žensku osobu dinamična duha s puno radnog entuzijazma, sa zadovoljstvom SSS i VSS ekonomskog smjera, do starosne dobi otv 25 godina, za rad na neodređeno radno vrijeme.

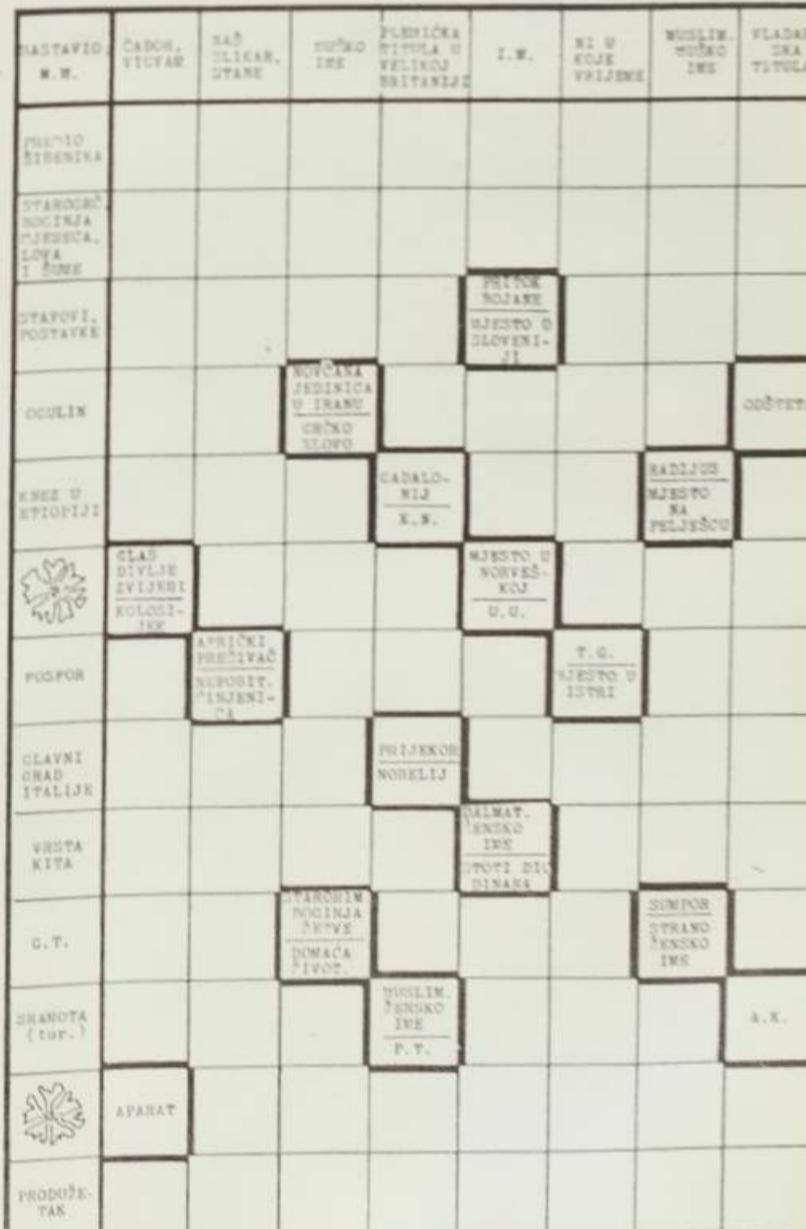
Molimo se interesirane da molbu sa svjedočšćom o zvježenju SSS i VSS dostavite na adresu: -LAKOL- P.O. 29. listopada 1918. god. 36 Šibenik u roku od osam dana od dana objave našegleta.

-DIATUS-
Društvo izumitelja i autora
tehničkih unapredjenja
SPLIT

RASPISUJE

Nagrani natječaj za najbolju inovaciju Dalmacije za 1991. godinu

- Pravo sudjelovanja imaju sve druge i fizičke osobe s područja Dalmacije
- Predmet natječaja može biti uz bilo koji domeni i fudskog rada - dijeljenje kojih predstavljaju vrhunsko tehničko unapredjenje konkretnog projekta novi oblik rješenja - drugo
- Predstavljena rješenja trebaju predstavljati tehnologiju organizacije rada koja pridonosi povećanju produktivnosti rada, poboljšanju kvalitete proizvoda, učinku materijala, učinku energije, boljem rješenju strojeva i instalacija, poboljšanju tehničke kontrole proizvoda, racionalnijem poslovanju, zaštiti čovjekova zdravlja - drugo
- Prijave se podnose u formi, formi u poseben obrazac koji se može dobiti na adresi DIATUS-a. Redom predstavljeni postupci:
- Prijeđete radove razmotriti os stručne komisije, a predstavite ih na DIATUS-u za novčane i druge nagrade, kao i posebnu primjenu. Prednost imaju novčane nagrade koje su primjene za primjene.
- Dodjeljivanjem nagrada ne otkupljuje se autorsko pravo.
- Natječaj je otvoren do 31.10.1991.
- Radove čujaju se dostaviti na adresu DIATUS-a u 2. Bistre-Strađeviće, Županija Šibenik-Knin.
- Za sve informacije обратите se na telefona 521-000, 47-666 tokom 25 sati u svakom radnom danu od 8 do 10 sati, osim ponedjeljkom od 17 do 19 sati.

RATNIČKA RAZGOVARANJA

Josip Mamić iz Ličana nedao se protekla srijede u sred gradu, u punoj ratnoj opremi. S puškomitrailjerom -m-59- na ramenu, opasan rednicima striljiva, probao je kataljagom poput vjetra, s pozornicima i prijateljima poplo plje i lepišće čitavu zbirku dogadjaja u frontu. »Pazi, nije to lako, niti ti bila Oni su došli s druge strane, a onda smo ih Zoran i ja potpisali« — govorio je Josip Mamić u trenutku dok smo ga snimili. Njegov prijatelj Zoran Perković takođe je puškomitrailjerac, neonutan despotijskim engleskim -bromom-. Sve puca u Gardi — i što je najvažnije, puca dobro.

KAKO SU UTIHNULE HAUBICE U GAĆELEZIMA?

Šibenik će Gaćeljeza dugo pamti. Kao sela iz kojeg je neprijateljska vojska u protstoku ratnom naletu na grad iz ukopanih haubica ispaljivala ubojite granate. Sva vrijednost stolaca i ratna crkva, vidjeli su u prlici kada su se stanovnici Šibenika, drugog dana rata za Šibenik evakuisali na sigurno, u Bilice. U brodu IVE LOKESA-Zala tada se našao i jedan pregraničnik iz Gaćeljeza, koji je dao točne podatke, o položaju haubitske baterije na novom pravoslavnom groblju u obližnjem Dragićevcu. Podatak je, preko Velike Martinovića, zapozlenog u likarni -Kečić- i člana Kriznog Štaba Mjesne zajednice Grad, Inače, strica IVE LOKESA, stigao i do zapovjedništva Garde i MUP-a. Odelle do topničke baterije na Žirju. Nekon toga, i poslijepodneva ispaljenih plotuna, haubice u Gaćeljezima su zauzijele i barem do danas odstale više nije bilo opasnosti za Šibenik. Sve nakon toga već je znano i opisano IVE LOKESA-Zala, trezveni četverdesetogodišnjak danas je u Šibeniku, na raspoređenju hrvatskim obrambenim snagama.

(Na slici: obitelj Lokes na okupu, nakon evakuacije)

Na ovo meštar Juraj nije računao. Ovo je čin kojeg se kulturna Evropa mora sramiti

ANDRIJA, SUPER MOMAK SI TI

Čudan je život. U skloništu zgrade 78A u Ulici 9 Radica našli su se Andrija Grubišić u 41. danu svoga života i barba Andrija Bedrić i učit velič dobro vjera 92 godinu i jedan i drugi Andrija dobro su podnosići istine tegobe. Na svaku neprijateljsku granatu malo Andrija je odgovarao sviom minom. Na slici je ovjekovječen trenutak kada se ratničava lozen nakon jedne takve eksplozije. Iako je barba Andrija preturio preko glosa i u ruke, a malo Andrija jedan, u zajedničkoj izjavni za javnost bili su suglasni: »Neka više nijedan Andrija ne dočini rata.«

Neprijatelji nisu preuzeo ni upoznaje karetnih domaći. Ova je na Razine